

วิทยานิพนธ์เรื่อง	มาตรการทางกฎหมายในการรวบรวมพยานหลักฐานทาง
คำสำคัญ	วิทยาศาสตร์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์/การรวบรวมพยานหลักฐาน ในคดีอาญา/อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ/การตรวจ สถานที่เกิดเหตุ
นักศึกษา	พานิภัค ภัคพงษ์ศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.รุ่งแสง กฤตยพงษ์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและ กระบวนการยุติธรรมทางอาญา
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายในการรวบรวมพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ เพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหาทางกฎหมายและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการรวบรวมพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวให้สามารถบังคับใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักสากล

ผลการศึกษาพบว่า การใช้ดุลพินิจในการรวบรวมพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เข้ามาในสำนวนสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 ได้กำหนดให้อำนาจพนักงานสอบสวนไว้อย่างกว้าง ๆ ในการใช้ดุลพินิจในการรวบรวมพยานหลักฐาน โดยไม่มีแนวทางการบังคับใช้กฎหมายอย่างชัดเจน ซึ่งอาจทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานในสำนวนมีความบกพร่องหรือไม่ชอบธรรมได้ อีกทั้งกฎหมายมิได้มีการกำหนดขั้นตอนการตรวจสถานที่เกิดเหตุและวิธีการรักษาสถานที่เกิดเหตุไว้ มีเพียงระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีและคำสั่งสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจเพียงเท่านั้น มิได้เป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้อย่างเคร่งครัด เช่นนี้อาจทำให้การปฏิบัติในการตรวจสถานที่เกิดเหตุก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่คดีได้ ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากฎหมายเกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มีปัญหาอยู่หลายประการ จึงต้องศึกษาเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาจึงได้เสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 ในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจของพนักงานสอบสวนในการรวบรวมพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์และขั้นตอนในการตรวจสอบที่เกิดเหตุ อีกทั้งตามระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี และคำสั่งสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจนั้น มิได้มีฐานะเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่นนี้จึงควรมีการวางหลักกฎหมายโดยกำหนดบทบัญญัติแห่งกฎหมายเป็นกฎหมายลำดับหลัก หรือกฎหมายลำดับรอง เพื่อให้เกิดมาตรฐานและถูกต้องตามหลักสากล จึงเห็นควรให้มีการกำหนดไว้โดยละเอียดโดยบัญญัติเป็นกฎกระทรวง